

Info

Növényvédő szerek: új uniós szabályozás

Az EP betiltaná az emberekre különösen veszélyes növényvédő szereket, és jelentősen csökkentené a vegyi anyagok erre a célra történő felhasználását. Bizonyos kivételek mellett tilos lenne a vegyi anyagok légi permetezése és a lakóterületeken, közparkokban történő használata is. Az EP-képviselők kedden szavaztak.

A növényvédő szerek forgalomba hozásával és használatával foglalkozik az EP által tárgyalt három jelentés. (A megsemmisítéssel, hulladékkezeléssel más jogszabály foglalkozik.)

A növényvédő szerek forgalomba hozataláról szóló, együttdöntési eljárásban, első olvasatban elfogadott rendelet parlamenti témafelelőse Hiltrud Breyer (zöldpárti, német). Az EU ebben a környezetvédelmi és egészségügyi szempontok figyelembe vételével, az állatkísérletek visszaszorításának szándékával dolgozná át a korábbi, 1991-es uniós jogszabályt.

Növényvédő összetevők uniós listája

A rendelet szerint a növényvédő szerek lehetséges összetevőinek listáját EU-szinten, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság közreműködésével állapítanák meg. Az új növényvédő szereket ezután a nemzeti hatóságok engedélyeznék az uniós lista alapján. (A növényvédő szerek összetevőinek szabályozása független a vegyi anyagokat szabályozó REACH-től, így nincs szó arról, hogy duplán kellene engedélyeztetni ezeket a termékeket.)

Az Európai Bizottság javaslata alapján a legtöbb új összetevő használatát 10 évre engedélyeznék, az alacsony kockázatú termékeket pedig 15-re. Azoknál, amelyeket kevésbé mérgező anyaggal is ki lehet váltani, 7 éves lenne ez a periódus. Ez utóbbit a parlament 5 évre csökkentené, hogy ezzel is ösztönözze az alternatív módszerek elterjedését. Bár a Bizottság azt javasolta, hogy az engedélyeket korlátlan időre lehessen meghosszabbítani, az EP amellet foglalt állást, hogy az egyszeri vagy megismételt hosszabbítás érvényessége nem lehet hosszabb tíz évnél.

Terhes anyák, gyermekek védelme, állatkísérletek

Az EP támogatta a Bizottság terveit a genotoxikus, rákkeltő, endokrin zavarokat okozó összetevők betiltásáról, de kiterjesztené a tiltást más kategóriákra (mutagén, neurotoxikus, immunotoxikus, reprodukív toxicitást okozó, bőrszenzibilizáló) is. Különös figyelmet fordítanak az olyan szerekre, amelyek veszélyeztethetik például a terhes és gyermeket szoptató nők, az embriók és méhmagzatok, a gyermekek, sőt az állatok egészségét.

A képviselők azt akarják, hogy növényvédő szerek kifejlesztése érdekében gerinces

állatokon csak végső megoldásként lehessen kísérleteket végrehajtani.

Zónák helyett rugalmas tagállami engedélyeztetést

Az Európai Bizottság azt javasolta, hogy az EU-t három földrajzi zónára (észak, közép, dél) osszák fel. Az adott zónán belüli országok valamelyikében engedélyezett szert a többi ottani országban is el kellene fogadni. Az EP elvetette ezt a javaslatot, és olyan megoldást támogatott, amely szerint az egész EU-ra kiterjedő, kölcsönös elismerésen alapuló rendszeren belül az egyes tagállamok bizonyos rugalmassággal rendelkezhetnek az engedélyezés megerősítése, elutasítása, illetve korlátozása terén.

Nemzeti cselekvési tervek

A növényvédő szerek „életciklusának” második szakasza a felhasználás - például termőföldeken, erdőkben, parkokban. Ezzel eddig uniós jogszabály nem foglalkozott. Ezt pótolná most a növényvédő szerek fenntartható felhasználásáról szóló keretirányelv, amelynek parlamenti támatelelőse Christa Klass (néppárti, német).

Az Európai Bizottság javaslata szerint a tagállamoknak például nemzeti cselekvési terveket kellene készíteniük, amelyekben meg kellene határozniuk, mely növényeket, tevékenységeket, területeket fenyegetik leginkább a növényvédő szerek, és megoldási javaslattal is elő kellene állniuk.

Az EP végül elvetette azokat a korábban a környezetvédelmi szaktanárság által javasolt célkitűzéseket, amelyek szerint 5 éven belül 25, 10 éven belül pedig 50 százalékos csökkentést kellett volna előírni.

A képviselők azokat a szaktanárságban még támogatott módosításokat is kihúzták a javaslatból, amelyek szerint külön adóztatták volna is a növényvédő szerek használatát, hogy aztán ebből a nemzeti cselekvési terveket finanszírozzák, illetve hogy ezzel is csökkentsék az ilyen termékek alkalmazását.

Betiltanák a légi permetezést

Az EP támogatta, hogy betiltsák a növényvédő vegyi szerek légi permetezését, ugyanis az „különösen a permetesodródásból adódóan, jelentős mértékű káros hatást gyakorolhat az egészségre és a környezetre”. A légi permetezést csak ott engednék meg a képviselők, „ahol nincs más megvalósítható alternatíva, és az elérhető legjobb technológiát alkalmazzák a sodródás csökkentésére (pl. alacsony sodrású szórófejek), továbbá ez nem érinti hátrányosan a lakosok és a járókelők egészségét”.

(A jogszabály tervezete szerint a légi permetezés: „pesticidek repülő járművel történő bármilyen kijuttatása”). A képviselők megjegyzik: „a növényvédelem és kártevő- és termésszabályozás nem vegyi módszerei közé tartozik a vetésforgó, a fizikai és mechanikai szabályozás és a természetes hasznos szervezetek szabályozása”. A képviselők a plenáris szavazáson elvetették azt a cikket, amely szerint permetezés előtt kötelezően értesíteni kellett volna az érintetteket, szomszédokat.

Vízfolyások és lakóterületek védelme

A jogszabály a vízfolyások védelmére „ütközősáv” kialakítását vagy sövénytelepítést írta elő. A képviselők törölték ugyanakkor a korábban javasolt 10 méteres szélesség előírását. A védősáv szélességének meghatározását a tagállamokra bíznák.

Az EP megtiltana a növényvédő szerek használatát „a lakóterületeken, közparkokban, sportpályákon, iskolapályákon, játszótéren és a közcélú egészségügyi létesítmények (klinikák, kórházak, rehabilitációs központok, szanatóriumok, szeretetházak) közelében”. Ezekben a helyeken „nem vegyi alternatívákat kell használni”.

A parlament szerdán szavaz Irena Belohorská (független, szlovák) véleményadó jelentéséről, melynek címe: „Tematikus stratégia a pesticidek fenntartható használatáról”. Ebben a parlament a számos ajánlás között a tagállamokat a kevés növényvédő szert alkalmazó gazdálkodás, valamint a nem vegyi anyagok használatának ösztönzésére, továbbá mennyiségi célkitűzések elfogadására szólítja fel.

Kapcsolat :**PERGER István**

Sajtószolgálat - Szerkesztő

E-mail: sajto-HU@europarl.europa.eu

BXL: (32-2) 28 40924

STR: (33-3) 881 74845

PORT: (+32) 498 98 33 30